

VAL

Revija za nautiko in turizem 120

ŠTEVILKA 120 / JUNIJ 07 / XVI. LETO, CENA 4,60 EVRA, 1102,04 SIT, 55 KUN

navtika

TESTIRALI SMO

Hanse 370

Prestige 34

Alaska 45

REPORTAŽE

Vzhodna Istra
Indija, Maldivi, Tajska
Istra pod gladino

OBISKALI SMO

Internautica 2007 - deset strani reportaže!

Marinada 07 | Kuhinja na morju | Ribolov | Elektronska kartografija | Torquedo motorji | Pokal Amerike 07

PREDSTAVLJAMO VAM: Sun odyssey 42i | Grand Surprise | Sessa S26 | Stingray 250 CS | Karnic 2265 | Maestral 650

Proti rajskim otokom

Indija, Maldivi, Tajska

tekst Senad Švraka / foto Senad Švraka

Običajna pot za plovbo okoli sveta vodi jadrnice z vzhoda na zahod. To pomeni, da štartamo preko Atlantika, skozi Panamski kanal, preko Tihega Oceana in pred koncem v Indijski ocean. Zakaj sem se jaz kot prvi Bosanec odločil za obratno, nepravo pot? Razlogi za plovbo z vzhoda na zahod so znani in prepričljivi. Imenujejo se pasatni vetrovi, ki omogočajo, da se relativno velike oceanske razdalje najugodnejše preplujejo ob lepem vetru in ugodnem vremenu. Ampak tudi sam sem imel razlog, da sem se najprej »nameril« na Indijski ocean in to po najkrajši poti.

Razlogi za plovbo z vzhoda na zahod so znani in prepričljivi. Imenujejo se pasatni vetrovi, ki omogočajo, da se relativno velike oceanske razdalje najugodnejše preplujejo ob lepem vetru in ugodnem vremenu. Ampak tudi sam sem imel razlog, da sem se najprej »nameril« na Indijski ocean in to po najkrajši poti.

Medtem ko sem nekaj časa bival v Turčiji, sem srečal veliko morjeplovcev, ki so pluli po Indijskem oceanu in mi govorili o čudovitem arhipelagu na njegovi sredini. Čagos je skupina pustih in nenaseljenih otokov, daleč od vsega, na koncu sveta bi lahko rekli. Večina ljudi še nikoli ni slišala zanje, tudi sam ne, čeprav me je morje vedno zanimalo.

Misel, da bi preživel nekaj mesecev na pustem otoku sredi oceana, se hranil z ribami in kokosovimi orehi, me je vse bolj osvajala, postala je moja obsedenost, hranila je moja željo, skratka ni mi dala miru. Zavedal sem se, da je Alea majhna in neprimerna za tako dolgo pot, kjer na pustih otokih ni ničesar in je treba vse, kar potrebuješ za preživetje, imeti s seboj. A tu ni bilo več pomoči, razlogi niso imeli teže, jadrnico sem pripravil za Indijski ocean, mislil pa na Čagos. Pot sem izračunal tako, da sem najprej nameraval odpluti iz Omana na

Tipičen prizor z ulice v Kočinu – za počitek je vsak kraj dober.

foto 1: Mogočna reka Kočin, po kateri je v vsakem primeru gost promet v obe smeri. foto 2: Pogled na Aleo z vrha jambora. foto 3: Jadranje po reki je bilo poceni in za spremembo drugačno od tistega, ki smo ga vajeni. spodaj: Ljudje na plaži uživajo tako kot posod o svetu.

Maldive, nekaj mesecev preživeti na Čagosu, nato pa se obrniti proti Madagaskarju in Južni Afriki in pluti tako kot vsi, z vzhoda na zahod. Ves čas plovbe skozi Rdeče morje in preko Arabskega morja do Indije načrta nisem spreminjal. Ko pa sem prišel v Indijo, se je zgodilo nekaj nenavadnega. Čagos je izgubil magnetno privlačnost, ki sem jo tako živo čutil in v mislih negoval ves čas potovanja. Podobno misel je imel Kosta, skiper jadrnice Sheid Egg. V Indijo je nameraval zato, da bi tam oskrbela jadrnico za pot, kar bi lažje izvedli v Indiji kot na Maldivih, pa še cene so nižje. In prav to je bil razlog, da sva se ustavila v Indiji. Turistični vidik te dežele ni bil najbolj pomemben, pač pa oskrba in drobna popravila. Ampak ko je Barba 22 sedel v kokpitu sredi reke Kočin, se je preden postavil velik problem: ni se mu več dalo na Čagos, zdaj bi šel na Tajsko.

In zakaj prav na Tajsko? Ta dežela me ni nikoli posebej privlačila in nikoli ni bila del mojih plovnihih načrtov, vsaj ne, preden prečim Atlantik in Pacifik. Zdaj pa se mi je zazdelo, da me na Tajsko vleče neka sila in medtem, ko je moje zanimanje za Čagos venelo, je sijaj Tajske rasel. Nisem si znal pojasniti tega pojava, ampak v neodločnosti sem taval kar tri tedne. Šele dva dni pred odhodom iz Indije sem Filiju sporočil, da greva na Tajsko. Ustavila se bova na Maldivih, ko se bo jugozahodni monsun okreplil, nato pa bova zlagoma z ugodnimi vetrovi plula proti Tajski. Tam bova počakala, da mine deževno obdobje, potem pa ... že kam!

Bivanje v Kočinu

Čas v Kočinu je potekal med delom in počivanjem. Povzpel sem se na jambor, kjer je bil blokirana mehanizem za zvižanje sprednjega jadra. Stvar je bila resna, kajti v primeru, da bi morala jadro nujno sneti, tega ne bi mogla storiti. K sreči sem napako lahko sam popravil, ne povsem, a brez razstavljanja celotnega mehanizma.

Ker sva se hotela nekoliko odpočiti od plovbe, sva nekega dne odšla na izlet, na plovbo s tradicionalno barko (house boat) po kanalih in jezercih, obkroženih s plantažami kokosovih palm. Kaj drugega bi lahko pričakoval od bosanskih mornarjev, kot to, da se vkrcata z barke

na barko. Med odmorom smo dobili vsak po en kokosov oreh, da se osvežimo. Kokose je snel z veje kar eden od njegovih voznikov, ki je gnal barčico in je bil verjetno bolj utrujen, zato je predlagal premor.

Kokosov oreh je imel nekoliko neobičajen okus, ampak na to se je treba navaditi, kajti po ulicah mesta so tla dobesedno prekrita z lupinami razbitih orehov. Nekoliko pozneje sta nama pokazala, kako se izdeluje Palomino vino. Zjutraj odsekaš Palomino vino, štrclj namažeš z blatom iz reke in preko tega povežeš posodo, v kateri se zbira sok. Vsebinsko proti večeru naliješ v steklenico in počakaš, da fermentira ... Kupila sva eno od teh belih steklenic, jo postavila nekam v kot in jo pozabila na barki ... Fili se kar ni mogel sprijazniti z izgubo!

Opoldne so nama na listu banane postregli s tradicionalnim kmečkim obedom: v glavnem riž, rastlinske džakonije in nič mesa. Nič čudnega, da so vsi tako majhni in suhi ...

Pravzaprav niso vsi tako suhi, zlasti ženske so nagnjene k malo bolj okroglim oblikam. Sicer pa človek dobi vtis, da v deželi ni nekega drastičnega siromaštva, prav nasprotno. Res je, da so ulice umazane in zanemarjene in da veliko ljudi živi na skromni nogi, vendar so tega

Reportaža

INDIJA, MALDIVI, TAJSKA

vajeni in so s tem zadovoljni. Vse to je seveda povezano z njihovim značajem in življenjsko filozofijo. Ljudje so večinoma mirni in nasmejani, vse pa veliko prispeva k na splošno zelo pozitivnemu vtisu.

Priloge na nadaljevanje poti so potekale počasi. Res je, da se je tu lažje utruditi kot spočiti. Vlažnost je namreč visoka, temperatura nikoli ne pade pod 30 stopinj, čez dan je v povprečju 35 stopinj. Človek ponoči slabo spi, čez dan pa zato ni za nobeno rabo. Sicer pa se v Kočinu nisva smela zadrževati dolgo časa, kajti odpeliti morava pred začetkom deževne dobe, ki jo v začetku junija s seboj prinese jugovzhodni monsun. To pomeni, vročina gor ali dol, treba se bo spoprijeti s problemi in jih rešiti. Le tako uspešno plujete po svetu.

Na Kočim me pravzaprav spominjajo mešani občutki: umazanija, vročina, vlaga, divji vozniki. Po drugi strani so vsi prijateljsko razpoloženi, radi klepetajo in nas sprašujejo, kako nam je všeč Kerala. Nihče ne vpraša, kako ti je všeč Indija! Ne smemo pozabiti, da je Indija ogromna, šteje 40 držav in kolikor sva lahko opazila, prebivalci Kerale, »republike«, v kateri se nahaja Kočim, niso zelo zainteresirani za preostalo Indijo, pa tudi posebno dobrega mnenja o sosedih, s katerimi mejijo, nimajo. Ta podrobnost me je spomnila na mojo rodno grudo ... Trije tedni so minili kot bi mignil. Bilo je vsega po malem, nekaj popravil, pohajkovanje po mestu, spoznavanje novih prijateljev, Tonija in Celine, ki sta s šknjerjem več kot leto dni usidrana sredi reke in sama potujeta po Indiji. Pred tem sta se deset let preganjala po vseh morjih sveta. Toni pozna Indijski ocean kot svoj žep in nama je zelo koristil z informacijami. Od njega se tudi dobil pomorske karte Tajske, ker jih prej nisem nabavil, ker pač ni bila v načrtu ... Ampak tako kot vetrovi menjajo pravo smer, je tudi Barba 22 spremenil svoje načrte in programe. Zjutraj bi šel v Čagos, popoldne že na Tajsko, zvečer pa bi se mi že zdelo prav, da se malo ostanem v Indiji in se prosvetlim ...

Maldivi

Skupaj s Sheid Eggom je Alea 18. maja ob šestih zjutraj z jutranjo plimo odplula iz Kočina k samo 250 milj oddaljenom Uliganu, najsevernejšem od približno 1000 otokov in otočkov, ki sestavljajo Maldivski arhipelag.

Pričakoval sem relativno lahko in preprosto tridnevno plovbo. Vendar je bil veter neugoden in je ves čas pihal od spredaj, pa še nevihte so se kar vrstile ena za drugo in tako sem za pot potreboval kar pet dni. Na cilj je GPS pokazal, da je Alea preplula 330 Nm.

Sidrišče ni ravno idealno, globoko je, nezaščiten, dno posuto s koralami, za katere se je sidro nenehno zatikalo. Alea je nemirno pos-

Alea na sidru na Tajskem.

kakovala in čez dva dni sem se odločil za drugo sidrišče, na južni strani otoka, a je bilo komaj kaj bolje.

No, vse te težave so bile nagrajene z otočkom Uligan, ki je pravi biser. Na njem živi 450 ljudi, ampak v času mojega bivanja tam jih je bilo vsaj 200 na začasnem delu po sosednjih, večjih otokih.

Vasica je pretežno pusta in očitno je, da se tam skoraj nikoli nič ne dogaja. Čas kot da se je ustavil, v senci pod drevesi je veliko priložnosti za počitek ... Otoček premore dve trgovini, osnovno šolo, manjšo bolnišnico in nekaj državnih institucij, sicer pa ni tam nikakršne ekonomske aktivnosti. Prehranjujejo se z ribo in rižem, ki ga uvažajo.

Nekaj volje po drugačnosti je zaslediti pri mladih, ki bi želeli zgraditi ponton za jahte, restavracijo na plaži, vendar o tem odloča poglavar, ki je trenutno v zaporu, ker je poneverjal denar, novi pa še ni imenovan ... In tako se trenutno ne dogaja nič, kajti poglavar je izvajalec oblasti in preko njega poteka komunikacija s centralno vlado. In tako v nekem smislu ni kaznovan le poglavar ampak ves otok!

Sidrišče Chalong na Tajskem.

Življenje na oceanu

Če bi bila Alea ptica in bi v ravni črti letela od Salale do Kočina, bi morala preleteti 1.300 milj. Ker pa ni ptica, je odvisna od vetra, ki mu mora prilagajati smer plovbe, in seveda tudi od morja. Aprila je v teh krajih malo vetra in plovba bi se lahko časovno zelo zavlekla. Zato sva nanjo vkrcala toliko vode, kolikor sva le mogla, nekaj malega grške hrane pa sva obilno dopolnila v Omanu, zlasti z mlekom v prahu, jajci, zelenjavo in dvema piščancema, ki sva ju zamrznila. Dva »piščančka« za vsaj dvajset dni plovbe se ne sliši veliko, a najin hladilnik je majhen. Sicer pa sva po malem upala tudi na ribolov!

Začetek je bil več kot spodbuden. Nisva se še dobro oddaljila od pristanišča, ko sva na panolo ujela 80 cm dolgo skušo (dorado). Komaj sva jo izvlekla. Ampak, kaj zdaj? Tu je hrane za tri dni, v hladilniku pa še piščanca. Odločila sva se, da bova najprej pojedla ribo, ker se hitreje pokvari in tako sva tri dni za zajtrk, kosilo in večerjo jedla ribo. Piščanca sta prišla na vrsto pozneje in po ribjem preobilju sta bila kot odlična sprememba.

Največ težav sva imela s sadjem in zelenjavo. Tudi če bi bila Alea večja, bi se večje zaloge zelenjave na barki dokaj hitro pokvarile. Prehrano si je torej mogoče poboljšati s konzerviranimi dodatki in vitamini. Tuna, govedina in grah so bili ob testeninah in dehidriranem krompirju najpomembnejši del najinega jedilnika. In seveda čebula! Znano je, da Barba 22 nikoli ne izpluje brez vsaj petih kilogramov čebule. Ne le zato, ker dolgo traja, ampak, ker z njo zelo lahko izboljšamo okus konzervirane hrane.

Po prvem ulovu sva bila bolj skromna, tu in tam kakšna tuna, še ena doradica in to je bilo vse do Indije.

V prvem delu prečkanja sva imela slabe in spremenljive vetrove in veliko bonac. Velikokrat sva uporabljala spinaker, da bi tako zajela tudi najnežnejše sapice. Velikokrat je znašala hitrost zgolj dva do tri vozle. Trije vozli so pravzaprav pomenili »praznik«, to je na dan pomenilo 72 milj! Nekatera zatišja so bila kar dolga, najdaljše je trajalo tri dni. V družbi s Kosto in Arinko smo si sredi oceana privoščili pravi »full moon party«. Da ne bi jadrnici udarjali druga ob drugo, sva se s Filijem preselila na Sheid Egg, Aleo pa pustila, da se ziblje v brezvetrju. Po koncu žurke naju je Kosta prepeljal domov. Ti dnevi so bili trenutki velikega miru in sprostitve, brez tistega hlastanja za življenjem, ki smo mu podvrženi v civilizaciji. Svobodno in brez predsodkov smo se pogovarjali o tem, kar nam je tisti trenutek pač prišlo na misel.

Bilo je lepo in nepozabno, a ko je veter končno potegnil, smo bili vsi zadovoljni in 800 milj se nam ni zdelo več tako daleč. Sprva je moč vetra znašala štiri do pet vozlov, začelo pa se je ob šestih zjutraj. Nato je veter celo malce oslabil, a se okoli dveh popoldne spet okreplil. Ta ritem se je nato nadaljeval še kakšen dan ali dva, končno pa se je ustalil na 15 do 18 vozlov in pri tej moči vztrajal ves naslednji teden. Najina povprečna hitrost je znašala šest vozlov, bela brazda za nama pa je bila skoraj premočrtna. To je bilo popolno, radoživo jadranje, kakršnega si le moreš želeči. Veter in bok, vsa jadra razpeta, dvometrski valovi kot optična prevara, saj jih sploh ni bilo čutiti.

25. aprila sem ob sedmih zvečer zvil jadra le 35 milj od Kočina. Nikakor se nisem hotel ponoči prebijati skozi množico indijskih ribičev. S plovbo sva nadaljevala šele, ko se je zdanilo, ob šestih zjutraj. Vreme se je medtem pokvarilo, veter je oslabil, Aleo pa je zalila ploha. Prvi dež po petih mesecih. Bil je prav dobrodošel, da je malo spral vol z Alee. Veter se je spet prebudil opoldne in z jadri sva zaplula proti reki in pristanišču Kočin. Ob treh popoldne sva po devetnajstih dnevih plovbe opravila z oceanom, najin GPS pa je zabeležil 1.435 Nm oziroma 2.675 kilometrov prevožene poti.

V Kočinu so naju pričakali predstavniki državnih služb, carine in kapitanije ter nama podali sveže formularje v podpis. Naslednji dan sva se izkrcala na obali in še dve uri »polnila« papirje na policiji, končno pa le dobila žig v potni list.

Zdaj sva bila končno tudi uradno v Indiji, čudežni deželi, zibelki vzhodnjaške modrosti in neskončnega bogastva, za katerim je hladna Evropa tisočletja hrepenela. Še najbolje za bogastvom, seveda, manj za modrostjo, kot da ni pravo bogastvo le to, kar vsakdo nosi v sebi ... ☐

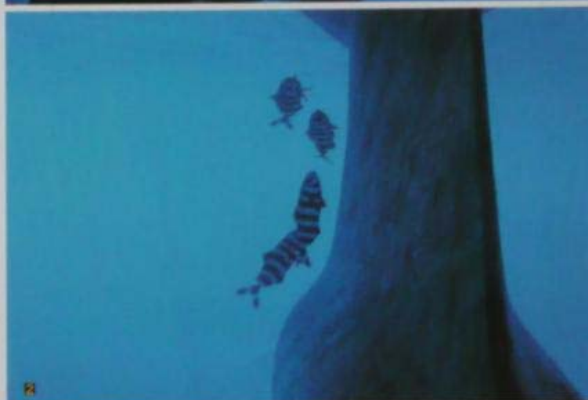

foto 1: Popravki na 4000 metrih. foto 2: Esmeralde sva imenovala ribice, ki so nam delale družbo v Indijskem oceanu. Na posnetku so opazovale barbo, ki je menjavala diodo. Temperatura vode znaša 29 stopinj! foto 3: Alea je preplula Arabsko morje v družbi ruske jadrnice Sheid Egg. Tri dni smo se zibali na mirni gladini morja in ponoči šteli zvezde na nebu. foto 4: Prihod v Kočin.

